

Den Sociale Retshjælps Fonds Nyhedsbrev

Sommer 2022

Den Sociale Retshjælps Fond er på en spændende dannelsesrejse	1
Gældsleder i København sætter udvikling på dagsordenen, Aarhus takker for frivillige og praktikanter	2
Frivillighed: Kernen i DSRFs rådgivning	3
Historisk stor efterspørgsel på gældsrådgivning	6
Nye indsatser i Den Nationale Vidensfunktion for gratis Økonomi- og Gældsrådgivning	7
Fængselsrejseholdet er en succes, som kriminalforsorgen ønsker mere af – Styrket samarbejde er vejen frem	8
Opfølgningen på kriminalforsorgens flerårsaftale medfører forbedringer, men er også præget af en u hensigtsmæssig kontrol- og straffementalitet	10
Tusind tak for jeres støtte!	12

Den Sociale Retshjælps Fond er på en spændende dannelsesrejse

Siden marts har jeg haft æren af at stå i spidsen for en flok engagerede, passionerede og dedikerede mennesker. Det har været, og er mig fortsat en stor fornøjelse. Den Sociale Retshjælps Fond (DSRF) går nye tider i møde, og med ændringer i organisationen, har vi i ledelsen spurgt os selv: Hvordan bliver vi endnu bedre til at løfte vores opgaver? Og hvordan kan de forskellige afdelinger hver især og i samarbejde understøtte DSRFs mål? Vores fremadrettede strategi er det næste som skal i søgelyset. Vi arbejder derfor på at opdatere vores vision, mission og værdier, således vi bliver endnu bedre til at løse den opgave, vi er sat i verden for; at hjælpe mennesker i en udsat situation og at sikre retssikkerhed og retfærdighed for udsatte borgere.

Allerede i min første uge tog ledelsen på tur, hvor *Center for Frivilligt Socialt Arbejde* stod for et arrangement i København med temaet: "Hvordan styrker vi ledelse i den frivillige sektor?". Det var enormt inspirerende og gav anledning til refleksion. Dette var også startskuddet for os til at begynde at kigge indad.

Allerede nu ved vi, som organisation, at vi løfter bedst i flok – både internt i organisationen, men også i samarbejde med andre organisationer, kommuner og institutioner.

Personligt, ville jeg ønske, at der ikke var et behov for en organisation som Den Sociale Retshjælps Fond. Desværre viser vores egne statistikker, at antallet af rådsøgende borgere stiger hvert år, og vi hjælper hvert år flere borgere, end vi gjorde i det forrige.

For at kunne imødekomme det stigende antal af rådsøgende borgere, har vi brug for flere gode hjerter og varme hænder, og heldigvis vokser vores organisationen støt måned for måned. For trods vores vokseværk, mangler vi stadig hænder til at imødekomme den store efterspørgsel på rådgivning. Derfor vil jeg komme med en opfordring til dig, som læser med lige nu: Har du lyst til at give en hånd, eller kender du nogen som kunne have lyst til dette, så tag fat på os.

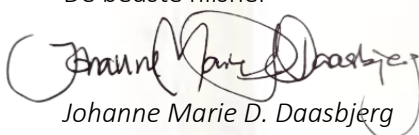
Vi hører meget gerne fra dig.

Formålet med Den Sociale Retshjælps Fonds nyhedsbreve er at give jer et indblik i, hvad der sker inde bag murene hos os. I dette nyhedsbrev er fokus rettet på vores Gældsafdelinger i København og i Aarhus.

Jeg ønsker dig god læselyst og god sommer.

Tak fordi du læser og følger med!

De bedste hilsner

Johanne Marie D. Daasbjerg

Daglig Leder

Gældsleder i København sætter udvikling på dagsordenen, Aarhus takker frivillige og praktikanter

Af Lasse Frahm Bertelsen, Henrik Buch og Julia K.

Udvikling i fokus i Københavns afdelingens gældsrådgivning

Gældsafdelingen i København er en afdeling i udvikling, hvor de store ord på dagsordenen er både fremdrift og konsolidering.

Et af de særligt vigtige udviklingsområder, som afdelingen arbejder med, er rekruttering. For at blive bedre til at løfte vores rådgivningsopgave, skal vi styrke vores samarbejde med uddannelsesinstitutioner og de faglige organisationer. Derfor har vi også lavet et stærkt introduktionsprogram for nye frivillige og praktikanter.

Generelt skal vi tænke bredere i forhold til inklusion af frivillige, så vi kan mobilisere flest mulige ressourcer for at imødekomme den store og stigende efterspørgsel på gældsrådgivning.

"Jeg tror der sidder en masse kompetente ældre medlemmer af fx DJØF, Finansforbundet og HK, som kunne tænke sig at lave frivilligt arbejde 4 timer om ugen. Dem skal vi have fat i."

Henrik Buch
Gældsleder i København

Gældsrådgivningen i Aarhus knokler for at matche den store efterspørgsel

Også i Aarhus mærker man den store efterspørgsel på gældsrådgivning. Faktisk er efterspørgslen så stor, at vi er nødt til at sætte klienter på venteliste. Forkortelse af den gennemsnitlige ventetid er derfor en vigtig opgave og prioriteret indsats for flere afdelinger.

Gældsafdelingen i Aarhus, med Julia K. i spidsen, arbejder målrettet for at imødekomme den store efterspørgsel på rådgivning. Arbejdet er forløbet strålende, og rådgivningsteamet i Aarhus har udsigt til at nå over måltallet for antal behandlede sager i 2022.

For Julia er det vigtigt at anerkende afdelingens frivillige og praktikanter for den store indsats de yder og vigtige opgave, de løfter.

"Jeg sætter stor pris på, at mine frivillige og praktikanter har valgt at bruge så mange frivillige timer på at hjælpe socialt udsatte borgere, som har brug for hjælp. De gør alle, at det for mig er en glæde at møde ind på arbejde hver dag!"

Julia K.
Gældsleder i Aarhus

Frivillighed: Kernen i DSRFs rådgivning

Af Lasse Frahm Bertelsen og Sebastian Jaenicke Løper

Frivillighed er hjerteblodet i Den Sociale Retshjælps Fond (DSRF). Vores frivillige er kernen i den rådgivning, som vi yder til socialt udsatte borgere. De frivillige udgør ca. 78% af vores medarbejdere, og de vil i år levere ca. 6,2 årsværk for DSRF og for vores klienter. I denne artikel kan du læse mere om vores frivillige, hvordan det går med rekrutteringen, samt et interview med Anne, som har været frivillig hos os i næsten 5 år.

Da COVID-19 ramte Danmark i marts 2020, valgte ledelsen at sætte rekrutteringen af nye frivillige i bero, for at mindske antallet af medarbejdere, som befandt sig på kontoret. Nu, 2 år efter, er dette slut. Vores dygtige HR-medarbejdere har i løbet af foråret 2022 arbejdet hårdt for at rekruttere nye frivillige til alle vores afdelinger, og vi er derfor gået fra at have 36 frivillige i januar til 41 frivillige i juni.

Vi sætter stor pris på vores frivillige, og det arbejde de gør, og vi mærker, at de frivillige føler sig værdsat og er meget tilfredse med arbejdet og arbejdspladsen. Mange vender derfor tilbage som frivillige, efter endt praktik, og mange fortsætter som frivillig meget længe.

Vores frivillige lægger over længere perioder meget af deres tid og en stor indsats i deres frivillige arbejde, uden nogen form for kompensation. I denne udgave af nyhedsbrevet vil vi give jer læsere en forståelse for, hvad der driver vores frivillige.

Anne, som er frivillig manager i gældsafdelingen i Aarhus, har 5-års jubilæum hos os i år. Vi vil gerne fejre Anne, og samtidig give andre et indblik i, hvorfor frivillige som Anne giver så meget af deres tid og kræfter, for at hjælpe andre. Vi har derfor spurgt Anne, hvad der driver hende som frivillig, og hvad der gør, at hun fortsat er frivillig på snart femte år.

5 år som frivillig

”Jeg startede i DSRF som praktikant i januar 2018 og fandt hurtigt ud af, at jeg elsker arbejdet og at arbejde med målgruppen. Mine arbejdsopgaver består i at rådgive og ofte også at hjælpe vores borgere, hvis de har gældsproblematikker, eller hvis de har spørgsmål i forhold til gæld. Borgere er det, som vi kalder vores klienter.

Jeg finder det meget belønnende at hjælpe andre og se resultaterne af det arbejde, jeg udfører. Jeg ser det at hjælpe andre, særligt de, som virkelig har brug for hjælp, som noget godt i sig selv, men det er også noget, der giver mig meget personligt. Det er noget, man kan være stolt af, og noget, som giver en glæde i hverdagen.

Samtidig er det også skønt at være en del af et så godt fællesskab. I DSRF har vi et godt sammenhold, internt og på tværs af afdelingerne, både fagligt og socialt. Fagligt betyder det, at vi er gode til at løfte opgaver i flok, når der er behov for det. Det gør også, at vi har et godt socialt. Man har et godt forhold til sine kollegaer, og vi er gode

til at afholde sociale arrangementer, som gør det sjovt at være her.

Arbejdet hjælper mig også med at fastholde min faglighed. Jeg er færdiguddannet finansøkonom, men arbejder i anden branche i dag. Arbejdet som gældsmanager gør, at jeg fastholder mine kompetencer, selvom jeg ikke arbejder i branchen.

Jeg arbejder seks timers vagter én gang om ugen, med halvanden til to timers kørsel hver vej. Jeg kommer glædeligt, for det giver mig så meget. Det hjælper også på mit mentale helbred. Jeg har døjet med depression, og døjer af og til med dårligt mentalt helbred.

Jeg kan mærke, at jeg bliver gladere af at være her. Det giver mange gode dage. Vi er gode til at sparre med hinanden, både internt og mellem afdelinger, og vi er også gode til at hygge os. Men jeg mærker også, at hvis jeg har en dårlig dag, og bare har brug for at sidde med arbejdsopgaverne uden forstyrrelser, så er der også plads til det. Det er dejligt at vide, at der altid er plads til én, alle de dage man kommer.

Hvis man er socialt udsat, så fylder gæld ofte rigtig meget i ens bevidsthed, og det kan være meget tyngende og altoverskyggende. For mange af vores klienter, særligt indsatte, kan gælden være så stor og uoverskuelig, at mange ikke kan se sig ud af den og næsten opgiver at kæmpe for en god og ærlig tilværelse for sig selv. Men vi giver ikke op på vores borgere, og derfor finder jeg det rigtig vigtigt og meget givende at tilbyde en hjælpende hånd til dem, der har mest brug for det og hjælpe dem godt videre.

Hvis man overvejer at være frivillig i DSRF, eller en organisation ligesom os, så har jeg kun ét råd: Gør det! Man kommer ikke til at fortryde det. Det tør jeg vædde på! Selvfølgelig er det godt på CV'et, både i forhold til erfaringen og i forhold til, at man viser interesse for området. Men det bedste er alt det andet, der følger med, og i særdeleshed følelsen af at have gjort noget godt ved at hjælpe andre.

Derfor fortsætter jeg som frivillig i retshjælpen, og derfor glæder jeg mig til at møde ind igen næste uge!”

Fra frivillig til arbejdsmarkedet

Mange frivillige har over tid forladt Den Sociale Retshjælps Fond. Stort set alle har mange gode oplevelser, erfaringer og redskaber med i bagagen. Vi har snakket med Rasmus, som har været praktikant og frivillig på vores kontor i København, for at høre, hvad man som frivillig kan tage med sig videre.

Rasmus er uddannet financial controller fra Cphbusiness. Rasmus var praktikant i efteråret 2021 og derefter frivillig indtil februar 2022. I denne tid var Rasmus gældsmanager. Her hjalp han borgere med blandt andet at få overblik over deres gæld, hjælp til afbetalingsordninger, til budgetlægning og til gældssanering. Rasmus var også en del af det opsøgende gældsrådgivnings-team; Fængselsrejseholdet.

Rasmus' oplevelse som frivillig og praktikant

”Jeg synes, at retshjælpen var et rigtig godt sted at være. Særligt fordi man får mulighed for at udføre et meget meningsfuldt arbejde i det, at man hjælper udsatte borgere, som ikke har mange ressourcer. Det er noget jeg finder meget personligt givende at have været en del af. Samtidig er retshjælpen et rigtig godt sted at være medarbejder. Der er mange gode kollegaer på kontoret, og der er et dejligt socialt fællesskab.

I forhold til, om min tid på retshjælpen har hjulpet mig til at få lønnet arbejde efter uddannelsen, så vil jeg sige, at det har den. Jeg har fået en anbefaling, og det har givet mig noget til CV'et, som de synes lød spændende til den jobsamtale jeg var til i forbindelse med mit nuværende job.

Jeg har da også fået nogle gode erfaringer, som jeg kan bruge i dag. Ikke just i forhold til arbejdsopgaver, men i forhold til evner, man kan bruge i andre sammenhænge. Jeg arbejder i dag med kreditorbetaling på et hotel. Min erfaring fra retshjælpen har givet mig nogle evner inden for kommunikation, specielt i forhold til hvordan man snakker med klienter og samarbejdspartnere, samt hvordan man tilpasser til målgruppen.

Det har også udviklet min evne til at tage fat på noget, og til at samarbejde mellem afdelinger og fagligheder. Og det har motiveret mig til at prøve mig lidt frem og være mere nysgerrig.

Hvis man læser det samme som jeg har jeg har læst, og måske overvejer at være frivillig i en organisation som retshjælpen, så synes jeg bare, at man skal gå efter det. Det er en virkelig fed og lærerig oplevelse! Det er måske ikke det mest relevante i forhold til det arbejde, man kommer ud og varetager som controller. Men uanset hvilket felt, man kommer fra, så er det altid fedt at lære noget nyt og opleve en personlig udvikling. Derfor skal man ikke være bange for at tage en praktik, der ikke nødvendigvis giver et job.

Jeg har lært meget, både arbejdsrelevante kompetencer, men i lige så høj grad har jeg fået viden om dele af samfundet, man normalt ikke hører om. Man får et indblik i socialt udsatte menneskers liv, og hvordan det er, ikke at have særligt mange ressourcer og ikke kunne betale sin gæld. Det er noget, de færreste har kontakt med i deres liv, men også noget jeg mærker, at folk synes er spændende at lære om, når jeg fortæller om det.

Alt i alt har det været så fedt at være der, og jeg har stadig kontakt med mange fra praktikken. Det er et godt og vigtigt arbejde, der bliver udført, og jeg er glad for at have bidraget.”

Historisk stor efterspørgsel på gældsrådgivning

Af Julie Jørgensen

Vi oplever lige nu den største efterspørgsel på vores gældsrådgivning nogensinde.

Vi er cirka halvvejs gennem året, men har allerede ydet rådgivning og vejledning til 90% af det forventede antal borgere på landsplan for hele 2022. Vi har derfor mere travlt end nogensinde før og knokler for at kunne følge med efterspørgslen. Vi søger konstant flere kompetente medarbejdere, så vi kan reducere ventetiden mest muligt. Af samme grund har vi i foråret søgt flere midler, som skal gøre os i stand til at rekruttere og lede endnu flere medarbejdere.

Den historisk store efterspørgsel kan skyldes flere ting.

For det første har vi indgået flere formelle og uformelle samarbejdsaftaler med myndigheder, Kriminalforsorg, styrelser og civilsamfundsorganisationer, hvilket leder til, at vi modtager flere henvendelser fra borgere og henvisninger fra samarbejdspartnere.

Samtidig er den store efterspørgsel et udtryk for, at en stor del af den danske befolkning ikke har mærket de seneste års velstandsstigninger, og som i takt med de øgede prisstigninger, har et endnu større og mere akut behov for økonomisk rådgivning og vejledning.

Det er fantastisk, at flere borgere er blevet opmærksomme på deres ret til gældsrådgivning, og at de anvender vores tilbud. Vi er glade for, at vi kan hjælpe endnu flere.

Dog er den store efterspørgsel også bekymrende. Den er et udtryk for, at mange danskere stadig har svære økonomiske problemer.

Vi går hver dag på arbejde for at bekæmpe sociale udsathed. Vores største håb er, at ingen står i så svære gældsproblemer, som vores målgruppe gør. Med andre ord håber vi at gøre vores arbejde overflødigt. Dette er der dog lang udsigt til.

Indtil da, vil vi derfor arbejde hårdt og utrætteligt for at hjælpe så mange som muligt.

Nye indsatser i Den Nationale Vidensfunktion for gratis Økonomi- og Gældsrådgivning

Af Sebastian Jaenicke Løper og Henrik Buch

Den Nationale Vidensfunktion er en forening bestående af 15 medlemsorganisationer, der yder uvildig og gratis økonomi- og gældsrådgivning lokalt, regionalt og landsdækkende. Vidensfunktionens vision og formål er, at skabe et fagligt miljø og gennemføre aktiviteter, der understøtter samt styrker kvaliteten og udviklingen af den frivillige og vederlagsfri økonomi- og gældsrådgivning i Danmark.

Den Sociale Retshjælps Fond (DSRF) er medlem af Vidensfunktionens og vi ser det som en vigtig opgave at bidrage til udviklingen af en landsdækkende gældsrådgivning af høj kvalitet, ydet af veluddannede og kompetente rådgivere. Vidensfunktionen har i det sidste halve års tid haft tre fokusopgaver:

Dels at skabe dialog med politikere og repræsentanter fra den offentlige administration. Dette skete bl.a. i februar, hvor en række medlemsorganisationer mødtes med Socialudvalget på Christiansborg for at fortælle om vigtigheden af medlemsorganisationernes arbejde; herunder også vigtigheden af den fortsatte finansiering af gældsrådgivning efter oktober 2023.

Dernæst står Vidensfunktionen for udbud og valg af et nyt fælles sagssystem. Efter dialog med Socialstyrelsen er processen nu blevet godkendt, og Vidensfunktionen leder nu efter en teknisk kyndig ekstern projektleder, som kan yde bistand undervejs i processen. Det forventes, at hele processen er afsluttet inden årets udgang.

Endelig har fokus været på at opbygge en fælles uddannelse/certificering af gældsrådgivere. Certificering skal bidrage til at øge kvaliteten af den rådgivning, som medlemsorganisationerne yder. Udgangspunktet for det undervisningsmateriale som skal anvendes i forbindelse med uddannelse/certificering, er ikke mindst taget i det uddannelsesmateriale som DSRF har udviklet til brug for nye praktikanter og frivillige. Processen vil tage fart i andet halvår af 2022 og DSRF har afsat faglige ressourcer til sammen med Vidensfunktionen og et eksternt konsulentfirma, at sikre udvikling og kvalitet i projektet.

I DSRF ser vi frem til en spændende tid og et godt samarbejde med vores venner og kollegaer i Vidensfunktionen!

Fængselsrejseholdet er en succes, som kriminalforsorgen ønsker mere af – Styrket samarbejde er vejen frem

Af Julie Jørgensen

Fængselsrejseholdet er et projekt under vores gældsrådgivning hvor vi, via opsøgende arbejde, tilbyder kommende, nuværende og tidligere indsatte gratis og kvalificeret gældsrådgivning. I den forbindelse besøger vi arresthuse, åbne og lukkede fængsler, udslningsfængsler og KIF-afdelinger.

Alle der i Danmark bliver dømt i en straffesag, skal betale sagens omkostninger. Derfor har alle indsatte og tidligere indsatte det til fælles, at de skylder staten et stort beløb i form af straffesagsomkostninger. Derudover har de ofte privat gæld til kviklånsfirmaer, boligselskaber forsikringsvirksomheder, telefonselskaber og meget andet.

Nogle har levet på kanten af loven hele deres liv, og har ikke udvist økonomisk ansvarlighed. Andre er førstegangskriminelle, som altid betalte deres regninger. Gæld og uoverskuelig privatøkonomi er en stor faktor for tilbagefald til kriminalitet, hvorfor gældrådgivning til denne målgruppe er vigtig i forebyggelsen af ny kriminalitet og dermed også nye ofre. Derfor er det vigtigt, at disse mennesker har mulighed for at opsøge rådgivning og vejledning, for at få overblik over deres økonomiske situation og handlemuligheder efter afsoning når de, forhåbentlig, får et normalt liv på den rigtige side af loven.

Stor efterspørgsel i Kriminalforsorgen

Vi har det seneste år oplevet en stigning i efterspørgslen på gældsrådgivning i Kriminalforsorgen. Vi tror blandt andet det skyldes, at flere ansatte er blevet bekendt med vigtigheden af gældsrådgivning i det resocialiserende arbejde, hvorfor flere indsatte i institutioner, som vi ikke formelt samarbejder med, tager kontakt til os. Derudover samarbejder vi i dag med flere institutioner end nogensinde før. Et øget politisk fokus spiller også en rolle i den store efterspørgsel. Flere kender til deres muligheder for gældsrådgivning, hvilket medfører både udfordringer og muligheder. Flere samarbejdende institutioner og flere henvendelser skaber et øget pres på vores rådgivning, da vi arbejder indenfor samme ressourceramme som tidligere. Flere af Kriminalforsorgens institutioner ønsker besøg fra os, men grundet mangel på ressourcer i form af økonomi og medarbejdere, kan vi desværre ikke imødekomme dette. Som situationen er nu, vil det være uansvarligt at lave flere aftaler om besøg. Både for de indsatte, da vores venteliste vil stige, men også for Kriminalforsorgen som samarbejdspartner. Af samme årsag har vi valgt at reducere antallet af fysiske besøg i resten af 2022.

Vi vil derfor i den kommende tid have et øget fokus på rekruttering og fundraising, for at imødekomme den store efterspørgsel og for forhåbentlig igen i foråret 2023 at kunne vende tilbage til de institutioner, som vi for nu ikke har ressourcer til at besøge.

Mere samarbejde er vejen frem

Udover, at vi internt skal gøre en indsats for fortsat at leve op til vores samfundsansvar og imødekomme den store efterspørgsel, vil vi fremover bruge endnu mere energi på at samarbejde på tværs.

Mange civilsamfundsorganisationer mærker stor efterspørgsel. Gennem mere vidensdeling og sparring kan vi understøtte hinandens tilbud, og sammen skabe bedre forudsætninger for opsøgende gældsrådgivning.

Tilbage i foråret 2021 var vi en del af indsatsen med at lave en lang række anbefalinger til kriminalforsorgens flerårsaftale. I dag er flere af disse anbefalinger, navnlig eftergivelse og gældsrevidering af sagsomkostninger, samt mere systematisk og strategisk inddragelse af civilsamfundet i det resocialiserende arbejde i Kriminalforsorgen, blevet forankret i lovgivning og en civilsamfundsstrategi, som vi er meget stolte af at have taget del i.

Workshops arrangeret af kriminalforsorgen skulle danne grundlag for den kommende civilsamfundsstrategi. På disse workshops blev det tydeligt, hvor vigtigt samarbejde på tværs af Kriminalforsorg og

civilsamfund er, men også internt i civilsamfundet. Vi kan ikke, som enkelt organisation, dække hele Kriminalforsorgen, og Kriminalforsorgen kan ikke alene tilbyde alle relevante indsatser.

Sammen kan vi løfte i flok og arbejde helhedsorienteret, og derved give de indsatte endnu bedre muligheder for et kriminalitetsfrit liv efter afsoning. Derfor vil vi fremtidigt søge endnu flere meningsfulde samarbejder.

Samtidig indgår Fængselsrejseholdet i et styrket samarbejde med Kriminalforsorgens Områdekontorer. I januar underskrev vi en samarbejdsaftale med Kriminalforsorgens Område Midt- og Nordjylland, som skal være med til at sikre, at alle borgere tilknyttet institutionerne under områdekontoret har kendskab til deres muligheder for at få gældsrådgivning, også gennem Fængselsrejseholdet. Vores mål er, at alle indsatte kender til tilbuddet om gratis og kvalificeret gældsrådgivning, og at alle, uanset institution, har mulighed for at modtage denne hjælp.

Samarbejdsaftalen sætter samtidig rammerne for de samarbejdsaftaler, der er lavet med alle matriklerne under områdekontoret. Grundet begrænsede ressourcer, kan vi desværre kun tilbyde telefonisk eller skriftlig rådgivning. Vi vil hjælpe endnu flere til en overskuelig privatøkonomi, og dermed også undgå, at dette bliver en risiko for tilbagefald til kriminalitet.

Det vil et øget samarbejde med Kriminalforsorgen og øvrige civilsamfundsorganisationer bidrage til.

Opfølgningen på kriminalforsorgens flerårsaftale medfører forbedringer, men er også præget af en uhensigtsmæssig kontrol- og straffementalitet

Af Lasse Frahm Bertelsen

Torsdag d. 9. juni vedtog folketinget med stort flertal en lov, der har til formål at implementere mange af de politiske tiltag, der blev aftalt i 'Aftale om kriminalforsorgens økonomi 2022-2025'.

Hvis man har fulgt med i kriminalforsorgens udvikling de seneste mange år, så ved man, at kriminalforsorgen står over for nogle meget store udfordringer. Loven er derfor ikke blot tiltrængt, men også længe ventet.

Fornuftsaserede tiltag fjerner barrierer

Loven indeholder forbedringer, der vil gavne mange løsladtes udsigt til resocialisering i fremtiden.

Blandt andet bliver gæld fra sagsomkostninger fra d. 1. juli sidestillet med anden gæld. Dette betyder, at det bliver muligt at søge om gældssanering for gæld fra sagsomkostninger på samme vilkår som med anden gæld. Overgældssætning, hvor den gældssatte ikke har mulighed for at tilbagebetale gælden, er en risikofaktor i forhold til recidiv og en barriere i forhold til den løsladtes integration eller genintegration i samfundet. Vi byder derfor ændringen velkommen.

En anden forbedring er den øgede brug af afsoning i eget hjem med fodlænke eller udslningsfængsel, hvilket giver indsatte bedre mulighed for at varetage uddannelse eller beskæftigelse under afsoning. Uddannelse og job er vigtige faktorer i forhold til at holde en løsladt kriminalitetsfri efter løsladelse. Ændringen giver

derfor indsatte bedre forudsætninger for at indgå i samfundet efter løsladelse.

Endnu en forbedring er krav til kommunerne om faste løsladelsesdage som afholdes tidligt på ugen.

Dette giver de løsladte mulighed for omgående at tage kontakt til kommunen efter løsladelse, hvilket bidrager til en god løsladelse og mindsker risikoen for, at den løsladte falder uden for systemet efter løsladelse.

Længden af brugen af strafcelle forkortes fra fire til to uger, undtagen i særlige tilfælde. Dette er en fornuftig ændring, da isolation, selv i korte perioder, kan være svært psykisk skadeligt for den indsatte og medfører øget risiko for tilbagefald til kriminalitet. Af samme grund er det Den Sociale Retshjælps Fonds (DSRF) overbevisning, at brugen af strafcelle bør begrænses yderligere, end hvad ændringen medfører.

Endelig tager vi positivt imod ophævelsen af højeste fribeløb under lønnet praktik på uddannelsen til fængsels- og transportbetjent. Ændringen er et skridt på vejen i forhold til at imødekomme den store personalemangel. Forslaget indeholder flere elementer der sigter at forbedre forholdene for kriminalforsorgens ansatte, for at fastholde medarbejdere. DSRF finder ændringerne er gode, men mener samtidig også, at regeringen og folketinget bør gøre endnu mere for at anerkende den svære, men vigtige opgave, som kriminalforsorgens uniformerede- og ikke-uniformerede personale løfter, og at denne anerkendelse afspejles i løn og arbejdsvilkår.

Kontrol- og straffementalitet spænder ben for løsladtes resocialisering

Loven indeholder desværre også flere tiltag som besværliggør det resocialiserende arbejde, hvilket DSRF finder meget ærgerligt. Mange af de vedtagne tiltag søger at løse kriminalforsorgens problemer gennem hårdere straffe, hvor regelovertrædelser og lovbrud søges straffet endnu hårdere, end tilfældet er nu.

Loven indeholder blandt andet en skærpelse af disciplinærstraffesystemet, hvor nye typer af disciplinærstraffe muliggøres. Blandt andet vil det være muligt at straffe ved at begrænse den indsatte ret til kontakt med familie og kommunikation med omverdenen generelt. Samtidig vil det være muligt at straffe med større bøder end hidtil. Disse tiltag rettes blandt andet mod indsatte som udebliver fra afsoning, og mod indsatte der har udøvet vold mod ansatte i kriminalforsorgens institutioner.

Det er uacceptabelt, når indsatte ikke møder op til afsoning eller begår overgreb på ansatte, og dette bør mødes med en reaktion. DSRF frygter dog, at forslagene ikke vil have betydelig effekt på antallet af overtrædelser, men derimod bidrage til, at flere indsatte falder tilbage til kriminalitet efter løsladelse. Der er her tale om disciplinærstraffe som er særligt skadelige for det resocialiserende arbejde. Det er velkendt blandt forskere og fagfolk, at isolation fra omverdenen og overgældsættelse er risikofaktorer i forhold til tilbagefald til kriminalitet.

I stedet for at øge strafniveauet for disciplinærstraffe, bør man blandt andet tage samtaler med den indsatte om problematisk adfærd og blive bedre til at sikre sig, at dømte er opmærksomme på afsoningstidspunkt og dertilhørende vilkår ved afsoning. Ønsker man at skærpe disciplinærstraffesystemet, bør man gøre brug af straffetyper, som ikke svækker den indsatte tilknytning til samfundet efter løsladelse, og dermed ikke påvirker udsigten til resocialisering, såsom samfundstjeneste eller fodlænke i eget

hjem, frem for tiltag, som isolerer den indsatte fra familie og venner modvirker resocialiseringen.

Overordnet set ser DSRF lovændringen med blandede følelser, som på den ene side begrænser brugen af skadelig og risikofyldt isolation, og giver overgældsatte med straffesagsomkostninger samme mulighed for gældssanering som andre overgældsatte, men på den anden side øger brugen og antallet af disciplinærstraffe og bøder. På den måde formår lovændringen både at bidrage til og besværliggøre løsladtes udsigt til resocialisering. Samtidig indeholder lovændringen administrative forbedringer og bedre vilkår for rekruttering af nyt personale.

Et vigtigt element står dog stadig uden svar. Som del af forhandlingerne blev det aftalt, at en ny model for sagsomkostninger i straffesager skal etableres, hvor løsladte har mulighed for at få eftergivelse af sagsomkostningsgæld, hvis den løsladte holder sig kriminalitetsfri i en periode på 5 år efter løsladelse. Modellen skal præsenteres for folketingets partier i løbet af 2022. Dette vil være et længe ventet og vigtigt tiltag i forhold til at fjerne den gældsbarriere der er, i forhold til resocialisering af løsladte. DSRF forventer og håber på, at modellen vedtages.

Grobund for forsigtig optimisme

Overordnet set finder DSRF, at loven indeholder flere forbedringer end tilbageskridt. Vi håber, at dette er et tegn på, at konceptet om 'resocialisering' har fundet indpas i det politiske vokabular, og vi er derfor også forsigtigt optimistiske for fremtiden.

Vi tror dog ikke på, at disse ændringer kommer af sig selv. Hvis vi skal opnå et retssystem og en kriminalforsorg, som giver indsatte og løsladte de bedste forudsætninger for at indgå i samfundet som almindelige borgere, kræver det en målrettet indsats fra civilsamfundsorganisationer, folkevalgte og kriminalforsorgen selv. DSRF er klar til at yde sin del. Det håber vi, at alle andre, der kan bidrage, også er.

Tusind tak for jeres støtte!

Af Sebastian Jaenicke Løper

Vi er i Den Sociale Retshjælps Fond (DSRF) enormt taknemmelige for al den støtte, vi får. Som frivillig organisation, der yder en gratis service og ikke selv tjener penge, så rækker alle bevillinger, gaver og donationer langt! Vi vil derfor gerne takke følgende organisationer for deres støtte til DSRF i 2021 og 2022:

Poul Due Jensens Fond

Tusind tak til Poul Due Jensens Fond, som i 2022 har valgt at støtte organisationens drift med op til 1 mio. kr. Midlerne lander på et tørt sted og skal bruges på at sikre vores rådgivningsindsats.

Civilstyrelsen

Tak til Civilstyrelsen, som i år har valgt at støtte den juridiske rådgivning ved DSRF med 1,7 mio. kr. Dette bruges til at drifte rådgivningen, og sikre gratis juridisk rådgivning til borgere under indtægtsgrænsen for fri proces.

Horsens Kommune

Tak til Sund By ved Horsens Kommune, der i 2022 har valgt at støtte vores arbejde med 7.000 kr. Pengene skal bruges på rekruttering og udvikling af vores frivillige.

Racehall Aarhus A/S

Tak til Racehall Aarhus A/S for donationen af et gavekort, så en af vores heldige frivillige har kunnet opleve at køre i gokart på deres baner.

Winoto ApS

Vi takker mange gange Winoto for at have doneret 7 computere, skærme, mus og tastaturer. De bliver med glæde brugt i dagligdagen til at forbedre vores arbejdsgange.

Vi er meget taknemlige for jeres støtte. Det at donere udsiftet/aflagt udstyr, er en fantastisk mulighed for at virksomheder kan støtte frivillige organisationer, som ikke har ressourcerne til at indkøbe disse varer selv, uden nogen omkostning for virksomheden.

FashionZone ApS

Tak til FashionZone, der i efteråret 2021 valgte at donere 30 par blålysbriller til vores kontorer. Brillerne bliver brugt flittigt af både frivillige, praktikanter og lønnede medarbejdere, og sikrer, at vores medarbejdere undgår irritation i øjnene ved de mange timer, de bruger på at rådgive borgerne foran vores computere.

Intension A/S

Tusind tak til revisionselskabet Intension A/S i Aabenraa for donationen af flere af deres aflagte computerskærme i løbet af 2021. Det har gjort arbejdet for vores frivillige nemmere, at de med denne donation har fået mulighed for at arbejde med flere computerskærme, i stedet for kun én.